

نقش حیاتی علوم آزمایشگاهی صنعتی در ارتقای کیفیت محصولات

روز 30 فروردین به یاد دانشمند فرزانه ایرانی، سید اسماعیل جرجانی، به عنوان روز آزمایشگاه و علوم آزمایشگاهی نام‌گذاری شده است. این روز فرصتی است تا نقش حیاتی علوم آزمایشگاهی در ارتقاء کیفیت زندگی جامعه، یادآوری شود، اما باید توجه داشت که علوم آزمایشگاهی تنها به حیطه پزشکی محدود نمی‌شود. این علوم در صنایع مختلف، از تولید و کیفیت‌سنجی گرفته تا ایمنی و بهداشت محصولات، نقشی کلیدی ایفا می‌کند. به همین مناسبت با مجتبی مسعود، رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی گفتگویی کوتاه داشتیم و طی آن دغدغه‌ها و چالش‌های فعالان این عرصه را شنیدیم.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی در رابطه با اهمیت علوم آزمایشگاهی صنعتی گفت: علی‌رغم اینکه بسیاری از افراد جامعه، علوم آزمایشگاهی را با علوم پزشکی می‌شناسند، آزمایشگاه‌های صنعتی نقش مهمی در جامعه ایفا کرده و از نظر سلامت، ایمنی و توسعه کیفیت یک محصول یا خدمات، آزمایشگاه‌های صنعتی تأثیر زیادی بر صنعت دارند. با این حال، متأسفانه آزمایشگاه‌ها در جامعه صنعتی ایران به اندازه کافی جایگاه مقبولی ندارند. مجتبی مسعود با بیان اینکه در ایران، صنعت بیشتر بر پایه تولید متمرکز است و کمتر به کیفیت محصولات توجه می‌شود، افزود: به عبارتی، بازار ما یک بازار بسته و انحصاری است، نه رقابت محور و تولیدات و خدمات عمدتاً کمی گرا هستند تا کیفیت محور.

وی گفت: اهمیت آزمایشگاه‌ها زمانی مشخص می‌شود که کیفیت در بازار مشهود باشد و کیفیت زمانی اهمیت پیدا می‌کند که در بازار رقابت وجود داشته باشد. در این صورت، واحدهای تولیدی برای ارتقای خود در بازارها، مجبور به تحقیق و توسعه خواهند شد.

مسعود با بیان اینکه کار انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی، پایش کیفیت محصولات و خدمات براساس شاخص‌های جهانی و کشوری است، اظهار کرد: کیفیت در بازار رقابتی، با رضایت مشتری بروز می‌کند. ما به عنوان همکار بخش خصوصی سازمان ملی استاندارد، موظف به تعیین شاخص‌های کیفیت محصولات و خدمات بر اساس استانداردهای موجود هستیم. نتایج ارزیابی ما برای اعطای پروانه تولیدی به واحدهای تولیدی و انتخاب به عنوان واحد نمونه از سوی سازمان استاندارد استفاده می‌شود.

رئیس انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی ادامه داد: با این حال، متأسفانه فرهنگ جامعه صنعتی این واقعیت را نمی‌پذیرد و بر این باور است که بخش خصوصی نمی‌تواند درباره کیفیت محصولات واحدهای تولیدی نظر دهد. برخی از افراد در جامعه صنعتی معتقدند که چون فروش خوبی داشته‌اند، حتماً کیفیت محصولات نیز خوب است و به شاخص‌های انتخاب شده از سوی ما اهمیتی نمی‌دهند. آن‌ها تنها به رفع الزامات دولتی برای کنترل کیفیت توجه می‌کنند و اهمیت چندانی به کنترل کیفیت نمی‌دهند.

وی با بیان اینکه آزمایشگاه‌های موفق نیازمند دانش کافی هستند و این مستلزم برقراری ارتباط علمی مستمر با کشورهای پیشرفته است، افزود: برای افزایش کیفیت خدمات ارائه شده در آزمایشگاه‌ها، نیازمند دسترسی به تجهیزات به روز هستیم، اما متأسفانه، هیچگونه حمایتی از سوی دولت برای آزمایشگاه‌ها در این زمینه تعریف نشده است.

مسعود در ادامه به تشریح گزارش عملکرد انجمن آزمایشگاه‌های همکار آزمون و واسنجی آذربایجان شرقی در سال ۱۴۰۳ پرداخت و گفت: از جمله اقدامات می‌توان به طرح و پیگیری مشکلات حوزه کسب و کار در حوزه فعالیت از جمله پیگیری و حل مشکلات قضایی آزمایشگاه‌ها در خصوص مشکلات توقف فعالیت اخذ گواهینامه، تایید صلاحیت، پیگیری حل و افزایش تعرفه هزینه آزمون به مقدار ۴۰.۷ درصد و اجرای آن، پیگیری مشکلات آزمایشگاه‌های تست هیدرواستاتیک استان از مدیر کل تخصصی ارزیابی انطباق صنایع حمل و نقل و ماشین آلات سازمان ملی استاندارد ایران اشاره کرد.

وی پیگیری هزینه‌های ارزیابی آزمایشگاه‌ها در خصوص اعلام هزینه در قالب فاکتور رسمی از مرکز ملی تایید صلاحیت ایران، پیگیری، حل و اجازه استفاده از تامین‌کننده‌ی برون سازمانی بر آزمون‌های گران‌قیمت، شرکت در کمیته تصمیم‌گیر اداره کل استاندارد استان با حق رأی در خصوص نحوه نظارت پایش عملکرد نهادهای ارزیابی انطباق همکاری، شرکت در کمیته تصمیم‌گیر اداره کل استاندارد استان و حق رأی در خصوص تمدید، تعلیق و ابطال گواهینامه آزمایشگاه‌های همکار و شرکت در جلسات ماهانه این کمیسیون را از دیگر فعالیت‌های این انجمن عنوان کرد.

مسعود در پایان ابراز امیدواری کرد: با تعامل مستمر با اتاق بازرگانی تبریز، خدمات آزمایشگاه‌ها ارتقا یابد، چرا که هدف ما ایراد گرفتن نیست، بلکه سعی داریم در کنار واحدهای تولیدی، به طور مستمر به ارتقای کیفیت محصولات و خدمات کمک کنیم تا هم تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان کالا و خدمات راضی باشند.

گزارش: ساناز شهابی